

مطالعه تطبیقی اشعار گنبد سفید نظامی با چهار نگاره منتخب با تکیه بر دیدگاه ژرار ژنت

نرگس مقصودی

دانشگاه ادیان و مذاهب

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۰۱

چکیده

ظهور ادبیات در عرصه نگارگری نشان از پیوند عمیق و دیرینه این دو حوزه با یکدیگر است. هفت پیکر نظامی منبع الهام نگارگران در خلق آثار نگارگری شناخته شده است. از سوی دیگر نگارگران در برخورد با متن کلامی نظامی در کنار صور خیال هنری و بصری خود از صور خیال شاعر بهره برده و آن را به تصویر می کشند. چستی و چگونگی این فرآیند در تطبیق نگاره با اشعار هفت پیکر نظامی تبیین می شود. در این پژوهش به مطالعه تطبیقی داستان گنبد سفید هفت پیکر نظامی با چهار نگاره گنبد سفید از چهار دوره مختلف با تکیه بر دیدگاه ترامنتیت ژرار ژنت پرداخته شده است. از آنجا که دریافت های شاعر و نگارگر در مواجهه با متن به شکل کلی آن با هم متفاوت است اما تاثیر و پیوستگی متون بر یکدیگر قابل انکار نیست، در این جستار بر آنیم تا قرائت هر یک را با روش ترامنتیت به شکل تطبیقی بررسی کنیم و راهگشا بودن ترامنتیت ژنت را در خوانش نگاره ها مورد سوال قرار دهیم. با فرض مراجعه به متن شعر نظامی، نگارگر سه شیوه: بینامتنیت: حضور نشانه های کلامی در تصویر. فرامتنیت: تأویل اشعار توسط نگارگر و روش وی در خلق نگاره. بیش متنیت: تقلید از نظام کلامی در خلق نظام تصویری در دو قالب تغییر و تقلید را در خلق آثارش به کار برده است.

کلید واژه ها: شعر نظامی، نگاره، گنبد سفید، ژرار ژنت، تطبیق